



Soome

Pamattiesības - Somija



See lehekülg on masintõlgitud ja selle kvaliteet ei ole tagatud.

Valstu tiesas

Valstu cilvēktiesību iestādes

Ombuds

Specializētās cilvēktiesību iestādes

Citi

Valstu tiesas

Apgabaltiesas skata krimināllietas, civillietas un administratīvas lietas. Pirmās instances tiesas nolēmumu parasti var pārsūdzēt augstākas instances tiesā. Apgabaltiesas lēmumu var pārsūdzēt Apelācijas tiesā. Apelācijas tiesas lēmumu savukārt var pārsūdzēt Augstākajā tiesā, ja Augstākā tiesa pārsūdzību atzīst par pieļaujamu.

Administratīvās tiesas skata sūdzības par iestāžu lēmumiem. Administratīvās tiesas lēmumu var pārsūdzēt Augstākajā Administratīvajā tiesā.

Īpašas tiesas ir Tirdzniecības tiesa, Darba tiesa, Apdrošināšanas tiesa un Augstā impēčmenta tiesa.

Kontaktinformācija par tiesām ir atrodama šādās tīmekļa vietnēs:

Somu valodā [Ziņas](#)

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/en/index.html> angļu valodā

Valstu cilvēktiesību iestādes

2012. gada sākumā Parlamentārās ombuda birojā tika izveidots funkcionāli neatkarīgs un neatkarīgs cilvēktiesību centrs. Cilvēktiesību centra uzdevums ir izplatīt informāciju un veicināt izglītību, apmācību, pētniecību un sadarbību pamattiesību un cilvēktiesību jomā. Centrs sagatavos ziņojumus par pamattiesību un cilvēktiesību īstenošanu, kā arī ierosinās iniciatīvas un sagatavos ziņojumus šo tiesību nostiprināšanai. Tāpat Cilvēktiesību centrs piedalīsies starptautiskos pasākumos pamattiesību un cilvēktiesību nostiprināšanai. Cilvēktiesību centrs neizskata sūdzības vai citus atsevišķus gadījumus, kas ietilpst augstākās juridiskās uzraudzības struktūras kompetencē.

Ombuds

Somijas parlamenta ombuds

Pie Parlamentārā tiesībsarga var vērsties, ja pastāv aizdomas, ka iestādes vai ierēdņi nav ievērojuši tiesību aktus vai pildījuši savus pienākumus. Piemēram, pamattiesību pārkāpšana ir pretlikumīga. Ikviens var vērsties pie tiesībsarga ar sūdzību. Sūdzība var būt par jautājumu, kas tieši attiecas uz sūdzības iesniedzēju, bet sūdzību var iesniegt arī citas personas uzdevumā vai vairākas personas kopā. Tiesībsargs izskata sūdzību, ja ir pamats uzskatīt, ka kāda iestāde ir rīkojusies pretlikumīgi. Sūdzību izskatīšana ir bezmaksas. Izskatot sūdzību, tiesībsargs uzklausa personu vai iestādi, pret kuru ir vēsta sūdzība. Turklāt viņš pieprasa ziņojumus un pārskatus no dažādām iestādēm un, ja vajadzīgs, var likt sava biroja inspektoriem veikt izmeklēšanu. Sūdzību izskatīšana ir bezmaksas.

To pasākumu klāstā, ko var veikt tiesībsargs, visbargākais līdzeklis ir kriminālprocess par amatnoziegumu. Alternatīvs līdzeklis ļauj tiesībsargam izteikt oficiālu rājienu attiecīgajam ierēdnim. Lielākajā daļā gadījumu viņš izsaka savu viedokli par konkrētas procedūras pretlikumību vai pieļauto nolaidību, kā arī izdod atgādinājumu par pareizo procedūru. Ombuds var iesniegt arī

priekšlikumu par kļūdas novēršanu. Un vērst Valsts padomes uzmanību uz trūkumiem, ko viņš ir ievērojis tiesību normās vai noteikumos.

Parlamentārā Tiesībsarga birojs

Apmeklējuma adrese: Arkadikankatu 3, Helsinki

Pasta adrese: FIN-00102 Parlaments

Mājas lapa: <https://www.oikeusasiatietojus.fi>

E-pasts: oikeusasiatietojus@eduskunta.fi

Tālr.: + 358 9 4321

Fakss: + 358 9 432 2268

Tieslietu kanclers

Pie Tieslietu kanclera var vērsties par jautājumu, kas tieši attiecas uz sūdzības iesniedzēju vai arī jebkādā citā jautājumā, ja sūdzības iesniedzējs uzskata, ka iestādes, ierēdņi vai citas personas vai struktūras, kas veic publiskas funkcijas, ir rīkojušās nepareizi vai nolaidīgi izturējušās pret saviem pienākumiem, vai arī kāds advokatūras pārstāvis nolaidīgi izturējies pret saviem pienākumiem. Turklāt pie Tieslietu kanclera var vērsties jebkura persona, kas uzskata, ka nav tikušas ievērotas kādas konstitūcijā noteiktas pamattiesības vai cilvēktiesības. Personāls, kam ir juridiskā izglītība, apstrādās sūdzības un sagādās visus nepieciešamos papildu dokumentus. Parasti sūdzības iesniedzējam dod iespēju iesniegt atbildētājam savus argumentus. Sūdzības iesniedzējs saņems rakstisku atbildi pa pastu. Sūdzības iesniedzējam Tieslietu kanclera pakalpojumi ir bezmaksas.

Ja tiek konstatēts, ka procedūra ir bijusi nelikumīga vai nepareiza, tieslietu kanclers var izteikt rājienu ierēdnim vai dot norādījumus par pareizo procedūru attiecībā uz turpmāko reference. nopietnākos gadījumos viņš var pieprasīt apsūdzības pret ierēdņi. Ja Tieslietu kanclers uzskata par nepieciešamu, viņam ir tiesības ierosināt labojumus noteikumos vai instrukcijās, anulēt tiesas nolēmumu vai iesniegt apelācijas sūdzību dažos citos ārkārtas gadījumos. Tieslietu kanclera veiktas izmeklēšanas rezultātā pati iestāde vai attiecīgais ierēdnis var labot savu kļūdu.

Tieslietu kanclera birojs

Apmeklējuma adrese: Snellmaninkatu 1, Helsinki

Pasta adrese: Box 20, 00023 VALDĪBA

Mājas lapa: <https://www.okv.fi/>

E-pasts: kirjaamo@okv.fi

Tālr.: + 358 295 162 902

Fakss: + 358 9 1602 3975

Saziņa: tiedotus@okv.fi

Specializētās cilvēktiesību iestādes

Bērnu lietu komisārs

Tiesību aktos ir noteikti šādi bērnu tiesībsarga pienākumi:

- Uzraudzīt bērnu un jauniešu labklājību un viņu tiesību īstenošanu;
- Sniegt bērnu interesēs ieteikumus lēmumu pieņēmējiem;
- Uzturēt kontaktus ar bērniem un jauniešiem un nodot viņu sniegto informāciju lēmumu pieņēmējiem;
- Informāciju saistībā ar bērniem nodot profesionāļiem, kuri strādā ar bērniem, iestādēm un sabiedrībai;
- Veidot sadarbību starp atbildīgajām personām bērnu politikas jomā;
- Veicināt Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām ievērošanu.

Bērnu tiesībsarga birojs

Adrese: Liberdenkatu 58 A, 40100 Jyväskylä

Mājas lapa: <http://www.lapsiasia.fi/>

E-pasts: Lapsiasiavaltuutettu@oikeus.fi

Tālr.: + 358 295 666 850

Fakss: + 358 14 337 4248

Līdztiesības iestādes

Līdztiesības ombuds

Līdztiesības ombuds ir atbildīgs par to, lai tiktu uzraudzīta atbilstība Aktam par sieviešu un vīriešu līdztiesību un diskriminācijas un diskriminējošas darba reklāmas aizliegumu, jo īpaši veicinot likuma mērķa sasniegšanu, izmantojot iniciatīvas, konsultācijas un vadlīnijas, sniedzot informāciju par Likumu par vienlīdzību un tā piemērošanu un uzraugot sieviešu un vīriešu līdztiesības īstenošanu dažādās sabiedrības jomās. Turklāt Tiesībsargs līdztiesības jautājumos uzrauga, kā tiek nodrošināta dzimumminoritāšu aizsardzība pret diskrimināciju.

Līdztiesības ombuda birojs

Pasta adrese: Box 22, 00023 VALDĪBA

Apmeklējuma adrese: Hämeenantie 3, Helsinki

Mājas lapa: <https://www.tasa-arvo.fi/>

E-pasts: tasa-arvo@oikeus.fi

Tālr.: + 358 295 666 840 Tālrunis par tālruni:

+ 358 295 666 842 (no pirmdienas līdz 9–11 un 13–15, pe 9–11)

Fakss: + 358 9 1607 4582

Līdztiesības ombuds

Līdztiesības ombuds veicina līdztiesību un nerada diskrimināciju. Delegāts ir neatkarīga un neatkarīga iestāde.

Vecuma, izcelsmes, valstspiederības, valodas, reliģijas vai pārliecības, atzinuma, politiskās darbības, arodbiedrības, ģimenes attiecību, veselības stāvokļa, invaliditātes, seksuālās orientācijas vai citu iemeslu dēļ — persona, kas ir atbildīga par vecumu, izcelsmi, valstspiederību, tautību, reliģiju, pārliecību, uzskatiem, politisko aktivitāti, savienību, ģimenes stāvokli, invaliditāti, seksuālo orientāciju vai citu saistītu personu. Deleģētie uzdevumi ietver arī to grupu nosacījumu, tiesību un statusa veicināšanu, kas ir pakļautas diskriminācijas riskam, piemēram, ārvalstnieki. Turklāt ombuds uzrauga ārvalstnieku izraidīšanu un darbojas kā valsts cilvēku tirdzniecības aģents.

Diskriminācijas aizlieguma ombuds praksē ir, piemēram, konsultācijas, individuālu lietu apzināšana, izlīguma veicināšana, apmācība, informācijas vākšana, tiesību akti un valsts iestāžu iesaistīšanās, kā arī juridiskā palīdzība. Ombuda uzdevumi un tiesības ir ietvertas [Likumā](#) par nediskriminēšanu un likumā [par ombudu](#).

Diskrimināciju dzimuma vai dzimuma identitātes dēļ izskata tiesībsargs līdztiesības jautājumos.

Diskriminācijas novēršanas ombuda birojs

Pasta adrese: Box 24, 00023 VALDĪBA

Apmeklējuma adrese: Helsinki, Somija, Somija, Somija, Somija, Somija, Somija, Somija,

Mājas lapa: <https://www.syrjinta.fi/>

E-pasts: Yvv@oikeus.fi

Tālr.: + 358 295 666 80.

Klientu apkalpošana: + 358 295 666 817 (10. — 12. darba dienās vasarā)

Fakss: + 358 295 666 829

Saziņa: + 358 295 666 813 vai + 358 295 666 806

Datu aizsardzības iestāde

EDAU

- uzrauga atbilstību datu aizsardzības tiesību aktiem un citiem tiesību aktiem, kas attiecas uz personas datu apstrādi;
- veicina izpratni par riskiem, noteikumiem, aizsardzības pasākumiem, pienākumiem un tiesībām attiecībā uz personas datu apstrādi;
- veikt pētījumus un pārbaudes;
- piemērot administratīvas sankcijas par datu aizsardzības regulas pārkāpumiem

- pieņem atzinumus par likumdošanas un administratīvajām reformām attiecībā uz personu tiesību un brīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi;
- sniedz atzinumus par pārkāpumiem attiecībā uz personas datu apstrādi;
- uzrauga kredītu un uzņēmumu kredītu datu apstrādi;
- izskata pieprasījumus attiecībā uz noteikumiem par datu subjekta tiesībām un citiem personas datu apstrādes aspektiem, kas saistīti ar personas datu apstrādi;
- saņemt paziņojumus no datu aizsardzības inspektoriem
- Saņem paziņojumus par personas datu aizsardzības pārkāpumiem;
- sastāda sarakstu ar to, kad nepieciešams veikt datu aizsardzības ietekmes novērtējumu;
- novērtē ex ante apspriešanos par augsta riska datu apstrādi;
- pieņem rīcības kodeksus un līguma standartklauzulas
- mudina ieviest sertifikāciju, akreditēt sertifikācijas struktūru un atsaukt izsniegtos sertifikātus;
- sadarboties ar citām ES datu aizsardzības iestādēm, īstenojot vienotu kontaktpunkta vidi;
- piedalās Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas pasākumos un lēmumu pieņemšanā un vajadzības gadījumā nodod jautājumus Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai.

Somijas Datu aizsardzības ombuda birojs

Pasta adrese: Box 800, FI-00520 Helsinki

Apmeklējuma adrese: Helsinki, Somija, Somija, Somija, Somija, Somija, Somija, Somija,

Mājas lapa: www.tietosuoja.fi/ E-pasts

: Tietosuoja@om.fi

Tālr.: + 358 2956 66700 Tālrunis par tālruni:

+ 358 2956 66777 (pirmdiena) (no 9 līdz 16, vasarā)

Citi

Juridiskā palīdzība

Juridiskās palīdzības mērķis ir dot personām iespēju saņemt profesionālu juridisko palīdzību, ko pilnībā vai daļēji apmaksā valsts. Juridiskā palīdzība attiecas uz visiem juridiskajiem jautājumiem. Tomēr parasti juridisko palīdzību nesniedz gadījumos, ja pieteikuma iesniedzējam ir juridisko izdevumu apdrošināšana, kas sedz viņa izmaksas konkrētajā lietā. Kriminālprocesā konkrētos gadījumos apsūdzētajam, neatkarīgi no viņa finansiālās situācijas, ir tiesības uz valsts apmaksātu aizstāvi. Sevīši smagu vardarbīgu noziedzīgu nodarījumu vai dzimumnoziegumu gadījumā cietušajam, neatkarīgi no viņa ienākumu līmeņa, var nodrošināt valsts apmaksātu aizstāvi tiesā. Juridiskā palīdzība netiek sniegta uzņēmumiem vai uzņēmumu grupām. Lietās, kurās tiesvedība notiek ārvalstīs, juridiskā palīdzība sedz izmaksas par juridiskajām konsultācijām.

Tiesvedībā juridisko palīdzību sniedz valsts juridiskās palīdzības biroju advokāti, advokāti un citi juristi; citos jautājumos juridisko palīdzību sniedz juridiskās palīdzības biroju advokāti. Kas strādā valsts juridiskās palīdzības birojos. Šie biroji parasti atrodas tajās pašvaldībās, kurās atrodas arī apgabaltiesas. Valsts juridiskās palīdzības biroju kontaktinformācija ir atrodama tīmekļa vietnē: <http://oikeus.fi/fi/index/yhteystiedot.html>.

Bēgļu konsultatīvais centrs

Bēgļu konsultatīvais centrs ir nevalstiska organizācija, kas Somijā sniedz juridisko palīdzību patvēruma meklētājiem, bēgļiem un citiem ārvalstniekiem. Centra darbība ir vērsta arī uz patvēruma meklētāju, bēgļu un citu imigrantu Somijā stāvokļa uzlabošanu un tas īsteno Eiropas Savienības politiku patvēruma un bēgļu jomā.

Adrese: Kaisaniemenkatu 4 A, 6. stāvs, 00100 Helsinki

Mājas lapa: www.pakolaisneuvonta.fi/ E-pasts

: Pan@pakolaisneuvonta.fi

Tālr.: + 358 9 2313

9300 Fakss + 358 9 2313 9310

Šis ir satura mašīntulkums. Šīs lapas īpašnieks neuzņemas pilnīgi nekādu atbildību par šī mašīntulkuma kvalitāti.

Lapa atjaunināta: 21/08/2019